

Comitetul Helsinki pentru Drepturile Omului

Iulie, 2004

Violarea dreptului la libertatea și siguranța persoanei,
dreptului la o judecată echitabilă,
dreptului la viață,
dreptului de a nu fi supus torturii și
tratamentelor inumane și degradante și
a prezumției nevinovăției prin faptul
predării cetățenilor
Republicii Moldova către organele neconstituționale ale
republicii nistrene.

53B Bănulescu Bodoni Str., Chișinău,
MD2012, Republic of Moldova
tel/fax: (373) 227396, 222618, 222844
www.humanrights.md
email:chdom@humanrights.md

Despre Comitetul Helsinki pentru Drepturile Omului din Republica Moldova

Comitetul Helsinki pentru Drepturile Omului din Republica Moldova este o organizație non-guvernamentală, independentă, non-profit, de drepturile omului, fondată în 1990 de un grup de activiști în domeniul drepturilor omului în Tiraspol, regiunea Transnistria a Republicii Moldova, în contextul prăbușirii Uniunii Sovietice.

Comitetul Helsinki monitorizează respectarea angajamentelor în domeniul drepturilor omului asumate de către Republica Moldova în fața OSCE, Națiunilor Unite și Consiliului European. Comitetul pledează pentru respectarea, protecția și promovarea drepturilor omului prin expertizare independentă de drepturile omului a cadrului legal și a practicilor de aplicare a acestora, sprijinirea intereselor publice și acționarea în justiție în susținerea acestora, sporirea gradului de conștientizare în rândurile unor grupuri specifice și a publicului larg referitor la evoluțiile și îngrijorările în domeniul drepturilor omului.

Activitatea Comitetului se călăuzește de acceptarea și perceperea valorilor universale superioare a drepturilor și libertăților individuale, justiției sociale, egalității și nediscriminării.

Comitetul Helsinki din Moldova este membru cu drepturi depline al Federației Internaționale Helsinki pentru Drepturile Omului (cu sediul în Viena, Austria) care deține statutul consultativ pe lângă Consiliul European și Națiunile Unite.

Rapoartele detaliate ale Comitetului Helsinki cu privire la subiecte specifice și la situația generală cu privire la respectarea drepturilor omului în Moldova sunt solicitate și servesc drept sursă demnă de încredere pentru un șir de entități specializate, inclusiv cele ce fac parte din Consiliul European, de exemplu, Înalțul Comisar pentru Drepturile Omului al Consiliului European (<http://www.commissioner.coe.int//documents/translanshighlights.doc>), Comitetul European pentru Prevenirea Torturii (<http://www.cpt.coe.int/fr/rapports/inf2000-20fr.htm>), Comitetul Asambleei Parlamentare a Consiliului European (PACE) de monitorizare a respectării angajamentelor luate de Republica Moldova.

Cercetările, documentările, rezultatele acestora sunt bazate, în exclusivitate, pe surse și contribuții autentice, indigene având ca informație primară realitățile și situațiile concrete din Republica Moldova.

Informație suplimentară și detaliată poate fi accesată la pagina web al Comitetului Helsinki la adresa www.humanrights.md sau prin email la adresa chdom@humanrights.md.

Introducere

În Republica Moldova nu te poți afla în siguranță, pentru ca în orice moment ai putea fi cercetat penal de către organele transnistrene pentru motive invocate de acestea, iar Republica Moldova nu îți asigură efectiv libertatea și securitatea, deoarece poate preda orice persoană autoproclamatei republici nistrene pentru a fi trasă la răspundere penală sau pentru a i se aplica o sentință judecătorească neconstituțională.

Predarea către autoproclamatele autorități nistrene este posibilă și va fi efectuată de către Republica Moldova, deoarece din 1999 există un Acord încheiat între Ministerul Afacerilor Interne și Conducerea organelor afacerilor interne din Transnistria, iar predarea către autoproclamată republică nistreană trebuie să aibă loc (reieșind din prevederile Acordului), deoarece lupta cu criminalitatea este un lucru important pentru organele de drept din RM, după cum afirmă Conducerea Departamentului de Urmărire Penală din cadrul Ministerului de Interne al Republicii Moldova.

Ca rezultat al acestei afirmații ale Departamentului, am încercat să analizăm care însă este proporția respectării drepturilor omului de către Republica Moldova în cazul predării, conform Acordului¹, a unei persoane din Republica Moldova regimului neconstituțional instaurat în Transnistria în raport cu scopul Republicii Moldova de a lupta cu criminalitatea.

În urma discuțiilor avute cu Conducerea Departamentului de Urmărire Penală din cadrul Ministerului de Interne al Republicii Moldova, analizei Acordului semnat între MAI al RM și Conducerea organelor afacerilor interne din Transnistria, analizei cazurilor documentate de către Comitetul Helsinki, am constatat, că în Republica Moldova au avut loc cazuri de predare a cetățenilor Republicii Moldova organelor afacerilor interne ale autoproclamate republici nistrene pentru efectuarea acțiunilor de urmărire penală, ulterior, deferirii așa numitei justiției transnistrene și chiar executării pedepsei penale, stabilite de sentința judecătorească din Transnistria, deoarece statul nostru a semnat în 1999 un Acord cu privire la principiile de cooperare între Ministerul Afacerilor Interne din Republica Moldova și Conducerea organelor afacerilor interne din Transnistria. Problema predării, lipsei de securitate a persoanei în RM va persista atâta timp cât există în vigoare acest Acord. Acordul respectiv, însă, încalcă grav drepturile și libertățile cetățenilor, precum și statalitatea Republicii Moldova.

---

¹ Denumirea completă– Acordul cu privire la principiile de cooperare între Ministerul Afacerilor Interne din Republica Moldova și Conducerea organelor afacerilor interne din Transnistria (din 26 ianuarie, 1999).

1. Analiza încălcărilor drepturilor și libertăților fundamentale ale omului din Acordul cu privire la principiile de cooperare între Ministerul Afacerilor Interne din Republica Moldova și Conducerea organelor afacerilor interne din Transnistria (din 26 ianuarie 1999)

Comitetul Helsinki pentru Drepturile Omului din Republica Moldova este îngrijorat de faptul că Republica Moldova nu garantează eficient cetățenilor săi dreptul la libertatea și siguranța persoanei, dreptul la o judecată echitabilă, dreptul la viață, dreptul de a nu fi supus torturii și tratamentelor inumane și degradante și al prezumției nevinovăției – drepturi prevăzute și garantate de următoarele acte:

Articolele 1, 4, 7, 8, 25, 21 și 54 din Legea Supremă a Republicii Moldova -- Constituția² RM

²[Articolul 1 Statul Republica Moldova](#)

- (1) Republica Moldova este un stat suveran și independent, unitar și indivizibil.
- (2) Forma de guvernământ a statului este republica.
- (3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui liberă dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate.

[Articolul 4 Drepturile și libertățile omului](#)

- (1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.
- (2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale.

Nota: Privind interpretarea art. 4 vezi [Hot. CC N 55 din 14.10.99](#)

[Articolul 7 Constituția, Lege Supremă](#)

Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.

[Articolul 8 Respectarea dreptului internațional și a tratatelor internaționale](#)

- (1) Republica Moldova se obligă să respecte Carta Organizației Națiunilor Unite și tratatele la care este parte, să-și bazeze relațiile cu alte state pe principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional.
- (2) Intrarea în vigoare a unui tratat internațional conținând dispoziții contrare Constituției va trebui precedată de o revizuire a acesteia.

[Articolul 25](#)

Libertatea individuală și siguranța persoanei

- (1) Libertatea individuală și siguranța persoanei sunt inviolabile.

[Articolul 21 Prezumția nevinovăției](#)

Orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată până când vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul cărui i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale.

[Articolul 54 Restringerea exercitiului unor drepturi sau al unor libertăți](#)

- (1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.
- (2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restricții decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în

din 29 iulie 1994;

Articolele 1, 5 și 6 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului³, în vigoare pentru Republica Moldova din 12 septembrie 1997;

Articolul 9 al Pactului cu privire la Drepturile Civile și Politice⁴, ratificat prin Hotărârea Parlamentului nr.217-XII din 28.07.90, din 16.12.1966;

Articolul 3 din Declarația Universală a Drepturilor Omului⁵, adoptată la 10 decembrie 1948;

Articolul 11 din Codul de Procedură Penală a RM, în vigoare din 12 iunie 2003.

din cauză că, în Republica Moldova este aplicat de către organele constituționale din dreapta Nistrului – Ministerul Afacerilor Interne al RM și Procuratura Generală a RM un Acord. Acest act poartă denumirea de ACORD CU PRIVIRE LA PRINCIPIILE DE COOPERARE ÎNTRE MINISTERUL AFACERILOR INTERNE DIN REPUBLICA MOLDOVA ȘI CONDUCEREA ORGANELOR AFACERILOR INTERNE DIN TRANSNISTRIA, semnat la 26 ianuarie 1999 (din partea Republicii Moldova a fost semnat de ex-ministrul Afacerilor Interne domnul Victor Catan, iar din partea Conducerii organelor afacerilor interne din Transnistria de V. Kurisiko).

---

scopul prevenirii tulburarilor in masa si infractiunilor, protejarii drepturilor, libertatilor si demnitatii altor persoane, impiedicarii divulgarii informatiilor confidentiale sau garantarii autoritatii si impartialitatii justitiei.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restringerea drepturilor proclamate in articolele 20-24.

(4) Restringerea trebuie sa fie proportionala cu situatia care a determinat-o si nu poate atinge existenta dreptului sau a libertatii.

³ Articolul 1 "Obligația de a respecta drepturile omului"

Înaltele părți contractante recunosc oricărei persoane aflate sub jurisdicția lor drepturile și libertățile definite în Titlul 1 al Convenției Europene pentru Drepturile Omului".

Articolul 5 " Dreptul la libertatea și siguranța persoanei"

1. Orice persoană are dreptul la libertate și siguranță. Nimeni nu poate fi lipsit de libertatea sa.

Articolul 6 Dreptul la un proces echitabil

1. Orice persoana are dreptul la judecarea in mod echitabil, in mod public si intr-un termen rezonabil a cauzei sale, de catre o instanta independenta si impartiala, instituita de lege, care va hotari fie asupra incalcarii drepturilor si obligatiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricarei acuzații in materie penala indreptate impotriva sa. Hotarirea trebuie sa fie pronuntata in mod public, dar accesul in sala de sedinta poate fi interzis presei si publicului pe intreaga durata a procesului sau a unei parti a acestuia in interesul moralitatii, al ordinii publice ori al securitatii nationale intr-o societate democratica, atunci cind interesele minorilor sau protectia vietii private a partilor la proces o impun, sau in masura considerate absolut necesara de catre instanta atunci cind, in imprejurari speciale, publicitatea ar fi de natura sa aduca atingere intereselor justitiei.

2. Orice persoana acuzata de o infractiune este prezumata nevinovata pina ce vinovata sa va fi legal stabilita.

⁴ Articolul 9

Orice individ are dreptul la libertatea si la securitatea persoanei sale.

⁵ Articolul 3

Orice fiinta umana are dreptul la viata, la libertate si la securitatea sa.

Chiar dacă Constituția Republicii Moldova, *de iure*, recunoaște unitatea statului Republica Moldova, *de facto* teritoriul Transnistriei nu este controlat⁶ de Republica Moldova din dreapta Nistrului, de aceea analiza acestui Acord va fi critică, reieșind din situația real existentă atât în Republica Moldova (dreapta Nistrului), cât și Transnistria (stînga Nistrului).

Acordul cu privire la principiile de cooperare între Ministerul Afacerilor Interne din Republica Moldova și Conducerea organelor afacerilor interne din Transnistria (din 26 ianuarie 1999) nu este unul constituțional, deoarece acordurile pot fi semnate între două sau mai multe state recunoscute pe plan internațional.

Acordul încheiat între Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova și Conducerea organelor afacerilor interne din Transnistria încalcă grav și Articolul 1 al Constituției Republicii Moldova, deoarece a fost semnat de Republica Moldova și o autoproclamată republica nistreana, care nu este recunoscută de comunitatea internațională. Astfel, Acordul, semnat în anul 1999 știrbește statalitatea Republicii Moldova. Statul Republica Moldova nu trebuia să semneze pe picior de egalitate un acord cu un stat nerecunoscut.

Acordul nu este unul legal și încalcă grav drepturile și libertățile persoanei, în special dreptul la libertatea și securitatea persoanei, dreptul la o judecată echitabilă. Acordul nu garantează cetățenilor Republicii Moldova respectarea eficientă de către RM a drepturilor și libertăților fundamentale.

Persoanele nu trebuie să fie predate pentru tragerea la răspundere penală organelor autoproclamatei republici nistrene, deoarece organele de drept, inclusiv instanțele de judecată ale autoproclamatei republici nistrene nu sunt considerate a fi constituționale prin prisma Constituției Republicii Moldova și a documentelor internaționale de drepturile omului, la care Republica Moldova este parte.

Faptul că instanțele de judecată din autoproclamată republică nistreană sunt neconstituționale a fost recunoscut și de Plenul Curții Supreme de Justiție în cazul grupului Ilașcu, în hotărârea sa din 03 februarie 1994. În plus, instanțele de judecată din Transnistria nu satisfac condițiilor stabilite de prevederile Articolelor 5, 6 ale Convenției Europene pentru Drepturile Omului (în vigoare pentru Republica Moldova din 12 septembrie 1997), și anume, nu dau dovadă de imparțialitate, independență, în special vis a vis de executiv, precum și nu respectă și aplică garanțiile unor proceduri judecătorești.

Instanțele de judecată din Transnistria operează în baza legii de organizare judecătorească din Transnistria, modul de numire și de destituire este o funcție directă a așa numitului președinte al Transnistriei I. Smirnov. Instanțele de judecată sunt de două nivele, iar legislația aplicabilă (de exemplu, Codul Penal, Codul de Procedură Penală, datează din anii 60, poate cu anumite modificări efectuate ulterior). În totalitatea celor spuse, considerăm că sistemul judecătoresc ridică dubii în privința independenței vis a vis de executiv, aici spus

---

⁶ Vezi Hotărârea din 08 Iulie, 2004 pe cazul Ilașcu și alții contra Moldova și Rusia <http://hudoc.echr.coe.int/hudoc/ViewRoot.asp?Item=0&Action=Html&X=715130805&Notice=0&Noticemode=&RelatedMode=0>

<http://www.crisisweb.org/home/index.cfm?id=2811&f=1>,

http://www.crisisweb.org/library/documents/europe/moldova/157_moldova_regional_tensions_over_transdnistria.pdf - Report of the International Crisis Group „Moldova: regional tension over Transnistria”, 17 June 2004

de așa numitul președinte al Transnistriei I. Smirnov, imparțialității, respectării unor garanții procedurale judecătorești în conformitate cu standardele internaționale. Sistemul de drept din Transnistria, sistemul de funcționare a acestuia, și procedurile nu reflectă, în esența sa, tradiția judecătorească și cea de drept a Republicii Moldova, din dreapta Nistrului.

Astfel, legislația din Transnistria nu are o expertiză internațională cu privire la concordanța ei cu standardele internaționale de drepturile omului, iar Republica Moldova nu asigură extinderea legilor adoptate de Parlamentul Republicii Moldova și a tratatelor internaționale de drepturile omului la care este parte și în teritoriul așa numitei republici nistrene.

Prin predarea cetățenilor RM organelor constituite de regimul separatist și neconstituțional din Transnistria, Republica Moldova nu poate verifica eficient respectarea modului de aplicare a normelor procesuale penale.

Acordul semnat de Republica Moldova încalcă dreptul la libertatea și securitatea persoanei, deoarece Acordul cu privire la principiile de cooperare între Ministerul Afacerilor Interne din Republica Moldova și Conducerea organelor afacerilor interne din Transnistria, stabilește că Republica Moldova (MAI al RM și Conducerea organelor afacerilor interne a Transnistriei) urmează să predea persoane care se află pe teritoriul lor și care urmează a fi trase la răspundere penală sau a li se aplica sentința judecătorească.

Extras din articolul 3 al Acordului:

„ Organele afacerilor interne ale Părților se obligă să-și acorde pe bază de reciprocitate asistență practică multiaspectuală în ceea ce privește:

...

(f) soluționarea în condițiile legii a chestiunilor privind predarea de către Părți a persoanelor care se află în teritoriul lor și care urmează a fi trase la răspundere penală sau a li se aplica sentința judecătorească”

Trebuie să menționăm, că de fapt o legislație procesuală care să stabilească condițiile de predare sau ce este predarea, care sunt garanțiile oferite persoanelor în cazul predării, legislația Republicii Moldova nu are. Regretabil și periculos însă este faptul, că predarea cetățenilor de către Republica Moldova către organele neconstituționale din Transnistria au avut loc. Unele din aceste cazuri sunt expuse în partea a 2 al prezentului document.

În continuare, conform Acordului, cetățenii Republicii Moldova cărora li s-a emis o sentință judecătorească pe teritoriul autoproclamatei republici nistrene, adică de către instanțele judecătorești neconstituționale din acel teritoriu, urmează să execute sentința penală în instituțiile penitenciare din teritoriul respectiv. Prin faptul predării cetățenilor din dreapta Nistrului organelor de drept neconstituționale din Transnistria, organele de interne ale Republicii Moldova pun în pericol viața persoanei și există pericolul torturării lor, deoarece în cazul judecat de către Marea Cameră a Curții pentru Drepturile Omului (Strasbourg) *I. Ilașcu și alții contra Republica Moldova și Rusia (cererea nr. 48787/99)*, prin hotărârea din 08 iulie 2004 Curtea Europeană a stabilit existența tratamentelor inumane și degradante, precum și a torturii în autoproclamata republică nistreană (Articolul 3 CEDO). Nu în ultimul rând, dreptul la libertatea și securitatea persoanei nu se garantează persoanei, precum și dreptul la o judecată echitabilă.

În general, „predarea persoanei/lor” este o noțiune neîntâlnită, de fapt, în legislația Republicii Moldova, cu excepția Acordului criticat. Acesta, însă, nu este în conformitate

cu procedura privind modul de încheiere, aplicare, ratificare și denunțare a tratatelor, convențiilor și acordurilor internaționale⁷.

În plus, predarea unei persoane, cetățean a Republicii Moldova, unui stat nerecunoscut este un lucru de nepermis.

Acordul încalcă principiul prezumției nevinovăției⁸, deoarece în Articolul 3 litera (b) indică că, „organele afacerilor interne ale **Părților** se obligă să-și acorde, pe bază de reciprocitate, asistență practică multiaspectuală în ceea ce privește:

(b) urmărirea **criminalilor** care se ascund de anchetă, judecată...”

Trebuie să explicăm că în procesul de anchetă și pe perioada examinării judecătorești orice persoană acuzată de săvârșirea unei infracțiuni este prezumată nevinovată și nu poate fi blamată ca fiind „*criminal*” atâta timp cât vinovăția sa nu va fi dovedită într-un proces judiciar public în cadrul căruia îi vor fi asigurate toate garanțiile necesare apărării sale și pînă cînd nu va fi constatată printr-o hotărâre judecătorească definitivă de condamnare.

Acordul vine în contradicție și cu Articolul 54 din Constituția Republicii Moldova, deoarece aduce restricții drepturilor și libertăților cetățenilor Republicii Moldova. Din analiza de mai sus s-a văzut că Acordul aduce restricții dreptului la libertatea și securitatea persoanei, dreptului la un proces echitabil, prezumției nevinovăției.

Restricțiile ori limitările în exercițiul unor drepturi sau libertăți pot fi restrânse numai prin lege. Or, Acordul menționat nu este o lege, deoarece conform Legii privind modul de publicare și intrare în vigoare a actelor oficiale Nr.173-XIII din 06.07.94 nu are calitatea unei legi, în plus Acordul nici nu a fost publicat. O lege adoptată de către Parlamentul Republicii Moldova urmează a fi promulgată și publicată în Monitorul Oficial pentru a avea efecte juridice și a intra în vigoare.

Articolul 4 al Acordului prevede că fiecare parte se obligă să inițieze urmărirea penală a cetățenilor săi în cazul când există probe suficiente privind săvârșirea de către aceștia pe teritoriul Părții inițiatoare a unor fapte contrare legii, care potrivit legislației ambelor

---

⁷ Vezi Legea Republicii Moldova privind modul de încheiere, aplicare, ratificare și denunțare a tratatelor, convențiilor și acordurilor internaționale, Nr.1137-XII din 04.08.92, Monitor nr.8 din 30.08.1992

⁸ Articolul 8. Prezumția nevinovăției (extras din Codul de procedură penală)

(1) Persoana acuzată de săvârșirea unei infracțiuni este prezumată nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu-i va fi dovedită, în modul prevăzut de codul de procedură penală, într-un proces judiciar public, în cadrul căruia îi vor fi asigurate toate garanțiile necesare apărării sale, și nu va fi constatată printr-o hotărâre judecătorească de condamnare definitivă.

(2) Nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăția sa.

(3) Concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea bănuitului, învinuitului, inculpatului.

Articolul 21 din Constituția RM și Articolul 6 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului (vezi nota de subsol din p 2)

Părți, sînt pasibile de pedeapsă, călăuzindu-se de propriile norme ale dreptului procesual penal și material. Astfel, acest articol al Acordului este în contradicție cu prevederile Constituției, deoarece MAI al RM, prin acest Acord, recunoaște diferite legislații, aplicabilitatea neuniformă a unei legislații unice, adică a RM. Statul Republica Moldova, însă, este proclamat a fi un stat unitar care poate avea aplicabilitatea pe teritoriul său doar a unei singure legislații.

Ministerul Afacerilor Interne al RM încheind acordul menționat a exercitat abuziv funcțiile și competențele ce revin Ministerului Justiției, Ministerului Finațelor etc. Acordul aduce reglementări nu doar în sfera dreptului, ci și sferele economice, politice, financiare și sociale. (Art. 3, 4, 5, 11)

Acordul încalcă drepturile și libertățile cetățenilor Republicii Moldova, deoarece predarea pentru judecare în instanțele de judecată din regiunea transnistreană și o ulterioară sentință de condamnare (chiar și în absența învinuitului) duce, de fapt, la apariția antecedentelor penale care sunt raportate Ministerului Afacerilor Interne din Republica Moldova și acesta, la rândul său, le acumulează, le prelucrează și le păstrează în baza de date cu privire la infracțiuni și la persoanele care au comis infracțiuni. Astfel, o persoană, cetățean al Republicii Moldova, judecat în absența sa de organele neconstituționale din Transnistria, va avea antecedente penale care sunt incluse în cazierul său judiciar.⁹ Antecedentele penale inițiate de Transnistria aduc prejudicii libertății de circulație și de integrare socială a persoanei.

---

⁹ Cazul Țigui Mifai Spiridon (an. 1982)

2. Cazuri documentate de către Comitet ca fiind cazuri ce denotă încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului din cauza predării, urmăririi și judecării cauzei sale penale de organele neconstituționale din Transnistria

<p>Cazul Chelsa, Participant la războiul pentru independența și integritatea Republicii Moldova din 1992.</p>	<p>A fost predat de către RM organelor neconstituționale din Transnistria.</p>	<p>A fost predat organelor neconstituționale din Transnistria de către Comisariatului de Poliție Ciocana, Chișinău.</p> <p>Polițistul care l-a predat pe dl Chelsa miliției Transnistriei a fost suspus doar unei sancțiuni disciplinare.</p>	<p>Domnul Chelsa a fost judecat în Transnistria și și a executat pedeapsa penală.</p>
<p>Ștefan Bogdan (locuitor al municipiului Chișinău). În Republica Moldova are statut de refugiat, veteran al războiului pentru independența și integritatea Republicii Moldova din 1992.</p> <p><i>Cerere depusă la Comitet: la 28.05.04</i></p>	<p>În 1996 deplasându-se în s. Crasnaia Gorca, raionul Grigoropol a fost capturat de miliție și securitate, apoi judecat de către judecătoria din Grigoropol conform art.218 CP (ed. 1961). A fost torturat de către organele de anchetă din Tiraspol.</p>	<p>„Judecătoria Supremă a Republicii Moldova a anulat sentința judecătorei din Grigoropol ca fiind nelegitimă, astfel a fost pus în libertate la intervenția Procuraturii Generale (Dl.Postovan).”</p> <p>În 1999 însă este reținut de către un colaborator de poliție din sec. Ciocana pentru a fi predat organelor neconstituționale din Transnistria. Din explicațiile date în incinta Comisariatului Ciocana, i s-a adus la cunoștință că este căutat de miliția din Grigoropol.</p> <p>Nu a fost predat miliției transnistrene, fiind salvat de un alt polițist, un fost cunoscut care l-a recunoscut în incinta Comisariatului.</p>	<p>Documente privind cererea de predare, transfer sau extrădare nu i-au fost prezentate.</p>
<p>Țugui Mihai domiciliul în or. Bender.</p>	<p>Este învinuit în Transnistria de săvârșirea tâlhăriei, este</p>	<p>A fost judecat în Transnistria.</p>	<p>Problema sesizată în situația</p>

<p>A fost la audiența Comitetului Helsinki. Tatăl lui Țugui Mihai – Țugui Spiridon.</p> <p>Comitetul a înaintat demersuri la Procuratura Generală și la Ministerul Afacerilor Interne cu privire la cazul său.</p> <p>Comitetul dispune de răspunsuri oficiale din partea MAI</p>	<p>condamnat (art.121 p.2 CP MSSR) la 8 ani privațiune de libertate.</p> <p>În Republica Moldova, Comisariatul de Poliție Hîncești a pornit un proces penal pe aceeași faptă, dosarul penal a fost clasat.</p>	<p>➤ Antecedentele penale i-au fost incluse în cazierul juridic, chiar dacă procesul penal pe aceeași faptă a fost clasat în ultimă instanță de către Comisariatul de Poliție Hîncești.</p> <p>➤ Din cauza antecedentelor penale, nu poate să-și perfecteze pașaport străin.</p> <p>S-a adresat cu cerere la Procuratura Generală pentru a cere dosarul din Transnistria și efectuarea acțiunilor penale de către autoritățile moldovenești. Dosarul nu a fost transmis de către organele trasnistrene.</p>	<p>prezentată de către Țugui Mihail este că chiar dacă persoana este judecată de către instanțele neconstituționale ale autoproclamatei republici nistrene, Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova include pedeapsa penală în cazierul juridic al persoanei.</p>
---	--	---	---

3. RECOMANDĂRI

- În conformitate cu Articolul 14 al Acordului, Ministerul Afacerilor Interne **URGENT SĂ DENUNȚE** Acordul cu privire la principiile de cooperare între Ministerul Afacerilor Interne din Republica Moldova și Conducerea organelor afacerilor interne din Transnistria (din 26 ianuarie 1999) care este neconstituțional din momentul semnării lui și încalcă grav drepturile și libertățile omului;
- Procuratura Generală să se implice activ, prin acordarea asistenței specializate Ministerului Afacerilor Interne în procesul de denunțare a Acordului;
- Ministerul Afacerilor Interne să respecte cu strictețe prevederile Constituției, legilor Republicii Moldova și să asigure respectarea dreptului la libertatea și securitatea persoanei și să nu predea Transnistriei cetățeni ai Republicii Moldova, care sunt în pericol de a li se încălca grav drepturile și libertățile;
- Ministerul Afacerilor Interne a RM să retragă toate documentele aflate în procedură de efectuare a acțiunilor de urmărire penală , inițiate la solicitarea Transnistriei, în baza Acordului;
- Ministerul Afacerilor Interne, în colaborare cu Procuratura Generală, în cazul solicitărilor din partea Transnistriei de a efectua anumite acțiuni de urmărire penală și administrativă, să recheme, în genere, dosarele respective în vederea realizării acțiunilor procedurale necesare, precum înaintarea dosarelor în instanțele de judecată în dreapta Nistrului, în vederea asigurării respectării eficiente a drepturilor persoanei;
- Centrul pentru Drepturile Omului să ia o poziție activă în apărarea drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor Republicii Moldova și să sesizeze Ministerul Afacerilor Interne, Procuratura Generală privind problemele din domeniul drepturilor omului generate de aplicarea de către Ministerul Afacerilor Interne a Acordului menționat;
- Procuratura Generală să verifice respectarea de către organele de urmărire penală, în special de către Departamentul de Urmărire Penală al Ministerului Afacerilor Interne, a legilor RM și tratatelor de drepturile omului la care Republica Moldova este parte;
- În cazurile solicitărilor din partea Transnistriei de a efectua anumite acțiuni de urmărire penală și administrativă organele de drept ale Republicii Moldova să recheme dosarele respective pentru a realiza aceste acțiuni în partea de dreapta a Nistrului în vederea asigurării respectării drepturilor persoanei.